

۲۵۵ ۷۴۸۳

۱۳۸۱/۴/۱۰

درآمدی انتقادی بر

شعر معاصر عربی

نویسنده: پروفسور محمد طوفی بدوی

مترجم: دکتر رحیم کوشش

سبزان

سرشناسه	: بدوی، محمدمصطفی، ۱۹۲۵ - م.	Badawi, Muhammad Mustafa
عنوان و نام پدیدآور	: درآمدی انتقادی بر شعر معاصر عربی / نویسنده محمدمصطفی بدوی؛ مترجم رحیم کوشش.	
مشخصات نشر	: تهران: سبزان، ۱۳۹۷.	
مشخصات ظاهری	: ۴۴۰ ص.	
شابک	: 978-600-117-413-1	
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا	
یادداشت	: عنوان اصلی:	A critical introduction to modern Arabic poetry, 1975.
موضوع	: شعر عربی -- قرن ۲۰ م. -- تاریخ و نقد	
موضوع	: Arabic poetry -- 20th century -- History and criticism	
سناد مزوده	: کوشش، رحیم، ۱۳۳۵ - مترجم	
ردبندی کنگره	: ۱۳۹۷۴۵۴پ/۲۲۸۵PJA	
رده بندی دیو	: ۸۹۲/۷۱۶۰	
شماره کتابشناسی	: ۵۴۷۸۶۹۵	

انتشارات ایران

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۱۹۵۵۸۸۸۱۴۷۰۴۴

درآمدی انتقادی بر

شعر معاصر عربی

• نویسنده: پروفیسور محمدمصطفی بدوی

• مترجم: دکتر رحیم کوشش

• ناشر: سبزان

• حروف چینی، صفحه آرایی، طراحی و لیتوگرافی: واحد فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱ - ۸۸۳۰۳۵۷۲

• نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

• تیراژ: ۷۷۰ نسخه

• قیمت: ۶۸,۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: خجسته

فروش اینترنتی از طریق سایت آی کتاب www.iiketab.com

ISBN: 978-600-117-413-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۴۱۳-۱

فهرست مطالب

۵	 دیباچه
۷	 فصل اول: درآمد
۲۷	 فصل دوم: نو سنت گرایى
۳۰	 پرودى
۵۰	 شرفى
۷۱	 حافظ اهرى
۸۰	 زهاوى
۹۳	 رُصافى
۱۰۳	 جواهرى
۱۱۳	 فصل سوم: شاعران پيشمارما نيك
۱۱۳	 مَطْران
۱۳۹	 گروه ديوان
۱۵۰	 شكرى
۱۷۱	 مازينى
۱۷۷	 عقاد
۱۸۷	 فصل چهارم: شاعران رمانتيك
۱۸۸	 ابوشادى و گروه آپولو
۲۱۰	 ناجى
۲۲۳	 طه
۲۳۵	 ابوشبكه
۲۵۳	 شابى
۲۷۰	 تيجانى
۲۷۶	 ابورشاه

۲۸۹	فصل پنجم: شاعران مهاجر
۲۹۳	در ایالات متحده
۳۱۸	در آمریکای لاتین
۳۲۸	شعر مهاجر و شعر رمانتیک
۳۳۱	فصل ششم: روی گردانی از رمانتیسیسم
۳۳۱	زمینه کلی
۳۴۱	شاعران تعهدگرا
۳۶۴	تجربه‌هایی در فرم
۳۷۸	ادوینس و شعر نو
۳۹۳	نقال و نوای
۴۰۷	سیلاب
۴۲۲	ملاحظات کلی درباره شاعران معاصر
۴۲۷	فصل هفتم: سخن آخر
۴۳۵	نمایه

کتابی که در دست دارید، مبتنی بر سخنرانی‌هایی است که در باب شعر معاصر عربی در زمان‌های مختلف در دانشگاه «اکسفورد» انجام گرفته است. این اثر نه یک تاریخ کامل، بلکه مقدمه‌ای انشایی برای مطالعه این موضوع است. در این کتاب، من به همه شاعران عربی‌گوی مدرن نپرداخته‌ام. انجام چنین کاری نیازمند تألیف کتاب بزرگی است که ممکن است حجم آن چندین برابر حجم این کتاب باشد. با در نظر گرفتن محدودیت‌های موجود، در این بررسی، به جای فراهم آوردن فهرست کامل از نام‌ها، شیوه‌ای انتخاب کرده‌ام که تا اندازه‌ای دارای رویکردی نسبی است. نمونه‌ها را نیز از میان آثار چند شاعر برجسته انتخاب کرده‌ام که تصور می‌کنم یا اهمیت بیشتری دارند یا در سروده‌های آنها تازگی‌ها و تفاوت‌هایی دیده می‌شود که تا اندازه زیادی می‌تواند نشان‌دهندهٔ مسک‌ها و حرکات‌های جدیدی باشد. از آنجا که معیارهای چنین انتخابی، همواره با داوری‌های شخصی یا تجربه‌های ذهنی و فردی پیوند می‌خورد، توجه داشته‌ام که باید در این اثر به شاعرانی که به دیدهٔ بسیاری از افراد باید از آنها سخن گفته شود، بپردازم. با وجود این، رهایی مطلق از مسأله در این باب غیرممکن است. تکرار می‌کنم، اگر من در باب شاعری در این کتاب سخن نگفتم، به این دلیل نبوده است که تصور می‌کنم آثار او فاقد ارزش‌ها و شایستگی‌های ادبی لازم است. خواننده اندک زمانی پس از آغاز به مطالعهٔ این کتاب درخواهد یافت که به خاطر کمبود جا توانایی آن را نداشتیم که در باب همهٔ شاعرانی سخن بگوییم که می‌پندارم آن اندازه قابل توجه بودماند که من در اثر دیگر خود، «گزیدهٔ شعر معاصر عربی»^۱ (اکسفورد، ۱۹۷۰)، به آنها پرداخته‌ام. در

تمام زمینه‌ها شاعران بسیار دیگری نیز هستند که اگر اکنون بخواهم آن اثر را دوباره بنویسم، دوست دارم آثار آنها را نیز بیاورم.

همچنین کاملاً آگاهی دارم از این که تلاش من برای طرح و ترسیم الگو و انگاره‌ای از شعر عربی مدرن، با مخاطرات بسیاری همراه است. تمام تلاش‌هایی از این دست، خواه‌ناخواه تا اندازه‌ای با ساده‌سازی و از این رو با نوعی انحراف و اعوجاج در ارتباطاند. آنچه در این کار می‌تواند بهانه و دستاویز من باشد، آن است که کاهش انبوهی و تراکم آثار گردیده‌ها به اشکال گوناگون می‌تواند موضوع مورد بررسی را روشن‌تر و فهم‌آن را آسان‌تر کند و به نیازهای اساسی ذهن انسان در باب موضوع مورد بحث پاسخ دهد. پروفیسور گیب در «آخر» دوم سده بیست مقاله‌هایی درباره ادبیات عربی مدرن نوشت (این مقاله‌های اخیر پس از درگذشت او، در سال ۱۹۶۲ در کتابی با نام «مطالعاتی درباره تمدن اسلامی»^۱ گردآوری شد و به چاپ رسید) که به نظر می‌رسد در آن به این نتیجه می‌رسد که دو صبه، در مقابل با یکدیگر، در دستیابی او به خواسته خود در این مورد می‌توانند او را یاری کنند: «رگایان» و «سنت‌گرایان». این شرایط از آن زمان تاکنون به طور قابل توجهی تغییر کرده است و در عنوان «نوگرایان»، طیف‌های گوناگونی گرد آمده‌اند که به نام‌های گوناگونی خوانده می‌شوند؛ هرچند من چندان لازم نمی‌دانم به خواننده خود یادآوری کنم که این القاب و عناوین تنها تا زمانی سودمندند که به خاطر داشته باشیم هیچ انسان زنده‌ای را نمی‌توان و نباید با یک لقب یا یک عنوان صرف فروکاست.

کالج سنت آنتونی، دانشگاه آکسفورد، م. م. ب.

ژوئن ۱۹۷۲